

Alte Drucke

**DE NOTHIS || SPVRIISQVE FILIIS.|| LIBER SINGVLARIS ||
Gabrielis Palaeoti, S. Romanae Ecclesiae || Cardinalis, ac
Bononiensis || Iurisconsulti.|| IN ...**

Paleotti, Gabriele

Frankfurt/Main, 1574/(1573)

VD16 ZV 26219

CAP. XXXII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149688

cum duob. tantum testib. non valet.

3 Quando filij nomine veniat illegitimus.

4 Immunitas concessa patri ob numerum filiorum, intelligitur de legitimis.

5 An verum sit unquam illegitimos legitimis fauorabiliores esse.

6 Maior poena à maiori plerunq³ bono oriatur.

7 Exempla varia ubi nomine filiorum nō continentur illegitimi.

8 Regulariter filij nomen ad illegitimos nō pertinet.

C A P. XXXII.

Ardna inprimis, & difficili-
lior ceteris a illa est dispu-
tatio, an in legis dispositio-
ne, filiorum vocabulo na-
turales cōtineantur. Qui-
dam b enim ociosè nimis

a Alexā. l. ex
facto. §. si q³
rogatus, ad
Treb. au. 25.

distinxisse videtur, vt in legis dispositione
contineantur, in hominis secus. Alij c cō-
siderandum esse duxerūt, an negando, an
verò enunciando lex disponderet. Alij d
latius differentes, actum naturalē à ciuili,
delictum patris à filij, incommodū eius
ab alio secreuere. Plumbinus e quoq³ na-
turalem materiam à ciuili, fauorem ab o-
dio, rursus quòd odium ratione nitere-
tur, ab alio sciungendum arbitratus est

b Cyn. l. cūm
pater. §. volo,
de leg. 2.
c Bald. l. Li-
bertinum. C.
de int. matr.
d Cast. d. §. si
quis rogatus.

e In dispu.
Statuto pis.
vlt. pa.

a d. §. si quis.

Ioan. 4 Imol. adeò verbosè locutus est, vt non sit expeditum ex regula aliqua loqui ex eius distinctionibus, & subdistinctionibus, sed quod de normalibus aiaut, regulam ad factorum euentus inflectere doceat. Alex. varios quandoq; casus considerauit, multipliciterq; distinxit, *b* alibi pro regula constituendum censuit, *c* filiorum appellatione naturales non venire, subinde tamen de ea limitandum, cum lex potest nam filijs imponeret, *d* vel cum ratione naturali niteretur. *e* Sed cum legamus filiam, cuius pater artem Iudicram exercuerit, senatorio viro nubere non posse, nec id in naturali locum habere, *f* velintq; pleriq; testamentum duorum testimonio munitum inter naturales filios, irritum haberi, *g* & tamen naturali ratione inter iustos filios admissum sit, *h* quo iure in ore duorum stat omne verbum, *i* vixq; sit legem inuenire, quæ naturali aliqua ratione non fulciatur, *k* non sat firma videtur Alex. doctrina, vt alia omittat, quæ in contrarium adduci possent. Alia etiam Cyni Iacobiq; distinctio, quæ communiter recepta asseritur, *l* non satis præsentem explicat difficultatē. Panormitanus paucis rem absolui posse existimauit, *m* nempe vt attendamus verbis, ne legis aut ratione naturales comprehendantur. Et Bartol.

b conf. 60. in

2. nup. 18.

c d. §. si quis.

num. 31.

d Gl. c. statum. 2. de ha.

in 6.

e l. parentes,

de in ius voc.

f l. lege. §. 1.

de rit. nup.

g l. Alex. d. §.

si quis. nu. 45.

& in §. ex im-

perfecto. C.

de testa. Dec.

conf. 610.

h d. §. ex im-

perfecto, vbi

Doct.

i c. cum esses

c. relatum, de

test.

k c. erit autē.

4. dist.

l Alex. d. §. si

quis. n. 28. 30.

m In c. in præ-

sentia, in 1.

Gl. ver. nunc

attende.

tol. *a* nil temerè dijudicandum, sed materiam subiectam, & mentem disponentiū attendendam credidit, quod & doctis. Alciatus comprobavit in familia vocabulo. *b* Alij alia etiam tradiderunt. *c* In tanta igitur difficultate, Felinus cum immensum videret pelagus, pedem retulit, scq³ ei committere ausus non est, *d* unde & nos subsistimus. Quod si nostram sententiam proferre cogamur, à Bartolo & Panormitano, in idem propè convenientibus, doctissimis & fidissimis iuris nostri interpretibus recedere non auderemus, ut ex subiecta materia dijudicemus, spectemusq³ *e* & verba, *e* & rationem legis, *f* ut si expressa sit ratio, vel una & certa adduci possit, ubi de filio lex loquitur, eaq³ vigeat in naturali, sine dubio naturalem contineri dicamus, quia hic nulla est extensio de persona ad personam, sed legis dispositio, & comprehensio, *g* ut cōmuniter approbāt iuris interpretes, *h* lege enim cautum dicitur, non solum quod verbis, sed & quod mente, & sententia comprehenditur. *i* Quod si nec verba, nec ratio expressa, vel unica inclusa, naturales cōplectatur, à verbi propria significatione, quæ filiū ex iustis tantum nuptijs procreatū appellat, *k* recedendū non arbitraretur. *l* Et breui hac Bart. & Panorm. distinctione, omnia quæ

a Bart. l. tutelae, de capi. d. l. pronunc. §. familia, de verb. sig. b d. §. famil. ad fin. c Corn. conf. 9. in 4. litera c. Ruin. conf. 9. in 4. d Fel. d. ca. in praesentia, nume. 33.

e l. non aliter, de leg. 3. l. labeo, de sup. leg. f l. nominis. §. i. de verbo. sign. g l. his solis. ver. satis tacite. C. de reuodon. h Cast. l. as. l. quamuis. nu. 6. C. de fideicom. i d. l. nominis.

k l. filium, de his qui sui sunt. l d. l. non aliter. d. l. labeo.

per Doctores congeruntur & inuoluuntur, digeri & componi posse arbitror. Sit igitur pro regula, In legum dispositione, filios eos accipi, qui iusti sunt, *a* non naturales. *b* Vnde statutum, quod extantibus filiis masculis foeminas à successione repellit, de naturalibus non intelligitur, sed de legitimis, *c* & dicimus immunitatem patri ob numerum filiorum concessam, tunc demùm locum habere, si iusti sint. *d* Et cùm filiam, cuius pater ludicram artem exercuit, Senatorio nubere lex prohibet, de ea intelligendum, quæ iusta sit filia, non etiã cuius pater naturalis tantùm artem illam secutus sit. *e* Ex quibus cernere est, iustis filiis, patris vel honorẽ, vel turpitudinem, & prodesse & nocere, illegitimis non æquẽ. Vnde & dictum illud à Doctoribus sæpè iactatum, *f* nunquam illegitimis magis quàm legitimis subueniendum, ne castitati luxum, libidinemq; anteponamus, non semper utiq; firmũ erit. In vniuersum quidem fateor, dictum id locum obtinere posse. *g* Verùm cùm ad particularia quædam inde deriuantia respicimus, nonnunquam secus est. Ecce enim cùm quid alicui beneficij, & muneris loco conceditur, quis eum non dicat cæteris, qui eius participes non sunt, longè esse fauorabiliorem? plerunque tamen
 lucrum

a d. l. filium.

b l. Senator. cum Gl. l. liberos, cum Glo. de senator.

c Tiraq. l. si vnquam, nu. 48. ver. fusc. l. i. ber. C. de reu. don.

d l. 2. §. r. de excus. tut.

e l. lege. §. r. de rit. nupt.

f Alex. in d. §. si quis. Doc. in c. in presen. tia, Auth. de resti. & ea que par.

g d. Auth. de restit.

Lucrum id incommodum aliquod subse-
 quitur, *a* quoddà à præcedenti beneficio
 feiungi nequit, *b* facitque vt cæteri, ad
 quos id commodum non pertinuit, gra-
 6 tiores idè esse videantur, quoddà eo one-
 re sint liberati, cùm tamen res longè ali-
 ter se habeat, siquidem maior pœnà à ma-
 iori etiam plerunque bono descendit, vt
 ait Bartolus. *c* Sic & iustus filius, non
 idè quoddà patri acquirat, *d* illegitimus
 sibi, *e* ille sub alieno iugo, hic sui iuris sit,
 idè absolutè felicior erit illegitimus,
 cùm in vniuersum longè sit melior iusti
 cõditio, qui omnia patris bona capere po-
 terit, honores, dignitates, quæ illegitimo
 interduntur. Atq; hæc ego ita declarâda
 7 cenfeo, licet aliqui aliter senserint. *f* Sic
 interdictio facta patri, ne seruos alienet in
 adulterio filia, de iusta filia intelligitur.
g Sic lex permittens patri inter liberos
 duobus testibus testari, solum in iustis fi-
 lijs locum habet, *h* Et lex Municipalis co-
 gens quoscunq; de omnibus sibi relictis,
 aliquid soluere fisco, exceptis filijs, natu-
 rales nō excipiet, cùm enim ea sit ratio ex-
 cipiendi filios, quia magis quod suū iâ erat,
 8 consequi, quàm lucrum querere videâ-
 tur, nec naturalibus paterna hæreditas,
 præter alimenta debeat, *k* meritò aliud
 ius in eis statuendum fuit, nec à verborū
 proprie-

a Bal. l. quod
 fauore, in 7. li
 mita. C. de le
 gibus.

b l. i. §. pro se
 cundo. C. de
 cad. tollen.

c l. i. C. de di-
 gni. lib. 12. nu
 me. 88. & Fel.
 c. cùm quedâ,
 de iureiuran.
d l. placet, de
 acq. hærr.
e l. si. vbi Do-
 cto. C. de nat.
 lib.

f Parif. ca. in
 præsentia, nu
 me. 81. in fin.
 & sequi.
g l. 3. C. de a-
 dult.

h Dec. consi.
 610. Alex. &
 Natta in §. ex
 imperfecto.

i l. in suis, de
 lib. & posthu.
 Dec. l. si. nu.
 11. 12. C. de e-
 dict. diu. Adr.
k Aut. quib.
 mod. nat. sui.
 §. antepen.

proprietate recedendum. Nam si aliàs videmus, vbi eodem verbo plura significantur, quæ sine vlla suspitione, & delicto, à iure sunt approbata, verbū tamen ipsum absolute prolaturum in nobiliori tantū sensu capi, *a* quo magis id in casu nostro dicendū fuerit, vbi alterū delictum sapit, nec nisi certis casibus tali nomine dignū existimatur? *b* Ex his infertur, si lege Municipali pater filij condemnationem redimere teneatur, de iusto intelligendum, *c* ea enim videtur fuisse statuēdi ratio, quia iure patriæ potestatis à filio emolumentū capit, *d* & iure patriæ potestatis potuit eum compescere, *e* ideo & incommodū, & mollioris suæ educationis pœnas, non iniquum est eum sustinere, *f* qui enim potuit rebus prospicere, & euentus quosdam impedire, si hæc omisit, culpæ reus est. *g* Sic quoq; si lege vel rescripto Regi concedatur, vt ipse cum filiis intra domesticos parietes facere rem diuinam possit, hîc illegitimi filij non comprehenduntur, cum generaliter hoc cateris sit interdictum, *h* nec enim est verisimile, quos ecclesiastica constitutio detestatur, & à sacris repellit, *i* eos generali lege vel rescripto in rebus diuinis adiuuari. *k* Et generaliter vbicunque non erit expressa ratio, vel certa assignari possit, quæ naturalis

com-

a l. r. §. i. si ag. vct. vel emph.

b facit c. fin. de restit. spol. in 6. arg. l. hoc leg. de leg. 3. & l. fin.

c de his qui ven. æta.

d Alex. d. §.

si quis, nu. 30.

d d. l. placet.

l. 2. 3. C. de

patr. pot.

e d. l. 3. C. de

patr. pot.

f l. secundū

naturam, de

reg. iur.

g l. quod qd

ex. & l. qui nō

facit, de regu.

iur.

h Glo. Clem.

1. de baptis.

Alex. d. §. si

quis, nu. 25.

i c. pervene-

rabi. in fi. qui

fil. leg. ca. r. &

tot. rit. de fil.

presbyt.

k c. fi. dereft.

spol. in 6. arg.

comprehendatur, siue communi, siue Municipali lege, de filijs fiat mentio, de iustis intelligemus, ne à verbi proprietate, aut à regula faciliè recedamus. a

a Glo. l. omnis diffinitio. Bar. l. quotiens. si quis. caution.

QVANDO IN LEGIBVS
nomine filiorum, veniant
illegitimi.

- 1 *Illegitimi patrem in ius sine venia non vocant.*
- 2 *Fily patrum exempla solent imitari.*
- 3 *Pater iniuriam illatam naturali filio potest prosequi, & contrà.*
- 4 *Statutum de causis compromitten. inter patrem & filium, pertinet etiam ad naturales.*
- 5 *Intell. l. 3. C. de adult.*
- 6 *Cur mater inter naturales filios cū duobus testibus testetur, non pater.*
- 7 *Appellatione filiorum, in dubio non veniunt illegitimi.*
- 8 *Ex communi usu loquendi, secus.*
- 9 *Aliud est dici filium, simpliciter, aliud dici filium spurium.*

C A P. XXXIII.